

Valinnaisaineopas

8. luokka

Lukuvuosi 2026-2027

Valinnaisainetoiveissa huomioitavaa

- Valinnaisaineita on yhteensä 5 vvt ja jokaisesta kategoriasta on yksi valinnaisaine.
- Valinnaisaineista esitetään kaksi toivetta, joista toinen pyritään toteuttamaan.
- Mieti molemmat toiveet huolellisesti!
- Valinnaisaineita ei voi vaihtaa kesken vuoden.
- B2-kieltä opiskellaan 8. ja 9. luokalla.
- Suositellaan vahvasti valitsemaan monipuolisesti valinnaisaineita.
- Ammatillisen koulutuksen valintapisteissä painotetaan taito- ja taideaineita.

8. lk valinnaisaineet 2026-2027

Valinnaisaineita yhteensä 5 vvt eli jokaisesta sarakkeesta yksi valinnaisaine.

Taito- ja taideaineet 2 vvt Arvioidaan numerolla, ja arviointi vaikuttaa TT-aineen päättöarvosanaan. 9. luokalla ainetta voi jatkaa tai voi valita uuden aineen.		Valinnaisaineet 2 vvt Arvioidaan erillisellä numerolla. 9. luokalla ainetta voi jatkaa tai voi valita uuden aineen. B2-valinnaiskieltä pitää jatkaa myös 9. luokalla		Valinnaisaineet 1 vvt Arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty, ja sillä voi olla korottava vaikutus yhteisen aineen arvosanaan.	
Liikunta		Liikunta		Globaali- ja kulttuurikasvatus: Ruotsi	
Musiikki		Kuvataide		Globaali- ja kulttuurikasvatus: Paikallishistoria	
Kotitalous		Mediakuvataide		Yhteiskunta ja vaikuttaminen: Hygieniataito	
Kuvataide		Kotitalous		Monialaiset soveltavat kädentaidot: Remake	
Käsityö tekstiili		Käsityö tekstiili		Monialaiset soveltavat kädentaidot: Puukko	
Käsityö tekninen		Käsityö tekninen		Monialaiset soveltavat kädentaidot: Keramiikka	
		B2-saksa		Monialaiset soveltavat kädentaidot: Digipiirtäminen	
		B2-ranska		Hyvinvointi ja arjen taidot: Vuorovaikutus ja hyvinvointi	
		B2-venäjä			
		B2-espanja			
		Tieto- ja viestintätekniikka			

POIKKEUKSET VALINTOIHIIN:

Painotettua musiikkia opiskelevat, joilla A1-englanti (painotettu musiikki 3h) valitsevat **2vvt muut valinnaisaineet** sarakkeesta.

Painotettua musiikkia opiskelevat, joilla RUA2 (painotettu musiikki 3h) valitsevat **2vvt muut valinnaisaineet** sarakkeesta

Painotettua musiikkia opiskelevat, joilla vA2 kieli (painotettu musiikki 3h ja vA2 1h) valitsevat **1vvt soveltavat valinnaisaineet** sarakkeesta.

Laajamittaisessa kaksikielisessä (fi-en) opiskelevat (painotettu englanti 1h) valitsee **2vvt TT-valinnaista** ja **2vvt muut valinnaisaineet** sarakkeesta

Laajamittaisessa kaksikielisessä (fi-en) opiskelevat, joilla vA2 kieli (painotettu englanti 1h + vA2 1h) valitsee **2vvt TT-valinnaista** ja **1vvt soveltavat valinnaisaineet** sarakkeesta

Laajamittaisessa kaksikielisessä (fi-en) opiskelevat, joilla RUA2 (painotettu englanti 1h) valitsee **2vvt TT-valinnaista** ja **2vvt muut valinnaisaineet** sarakkeesta

Valinnaista A2-kieltä (espanja, saksa, ranska tai kiina) opiskelevat (A2 1h) valitsevat **2vvt TT-valinnaista** ja **2vvt muut valinnaisaineet** sarakkeesta **HUOM! Ei voi valita B2-kieltä!**

Ruotsinkielinen luokka (A2-suomi 1h) ja **RUA2 opiskelevat** valitsee **2vvt TT-valinnaista** + ja **2vvt muut valinnaisaineet** + **1vvt soveltavat valinnaisaineet** sarakkeesta

Ruotsinkielinen luokka (vA2 1h+ B1 suomi 1h) valitsee **2vvt TT-valinnaista** + ja **2vvt muut valinnaisaineet** sarakkeesta

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET (TT) 8LK: **KAHDEN TUNNIN AINEET**

Liikunta (ttLI 2vvt)

Valinnaisen liikunnan tavoitteena on edistää oppilaiden hyvinvointia tukemalla fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä. Opetuksessa hyödynnetään koulun tiloja, lähiliikuntapaikkoja sekä luontoa. Lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan tutustumaan kaupungin tarjoamiin liikuntapaikkoihin. Tunneilla liikutaan monipuolisesti. Oppilaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun.

Musiikki (ttMU 2vvt)

Syvennetään 7. -luokalla opittuja musiikillisia taitoja. Kurssilla musisoidaan monipuolisesti ja käytännönläheisesti. Laulu- ja soittotaitoja kehitetään, sekä harjoitellaan yhtyesoittoa mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi tutustutaan suomalaisen populaarimusiikin kehitykseen, elokuva- ja näyttämömusiikkiin, sekä valikoiden muiden maiden musiikkikulttuureihin. Mahdollisuuksien mukaan luodaan musiikkia myös TVT-avusteisesti.

Kotitalous Makumatka Eurooppaan ennen ja nyt (ttKO 2vvt)

Syventää perusruoanvalmistuksen tietoja ja taitoja sekä laajentaa tietoisuutta suomalaisesta ja eurooppalaisesta perinneruoka- ja juhlakulttuurista. Lähdetään virtuaalimatkalle ympäri Suomea ja Eurooppaa tutustumaan erilaisiin ruokakulttuureihin.

Kuvataide (ttKU 2vvt)

Tunneilla työskennellään yhteisen teeman parissa ja syvennetään yhdessä valitun työskentelytavan taitoja. Käytettävissä on työvälineet digitaalisesta mediasta öljyvärimaalaukseen ja muihin kuvantekemisen tekniikoihin. Tutustumme myös taidehistoriaan ja median kuviin saadaksemme lisäsisältöä omaan työskentelyyn.

Tekstiilikäsityö (ttKSts 2 vvt)

Valinnaisessa tekstiilityössä syvennetään aiemmin opittuja käsityötaitoja ja tutustutaan uusiin tekniikoihin, laitteisiin, työvälineisiin ja materiaaleihin. Tavoitteena on toteuttaa kokonaisia käsityöprosesseja suunnittelusta erilaisten työvaiheiden kautta valmiiksi tuotteiksi. Oppilas dokumentoi prosessiaan sähköiseen portfolioon ja arvioi työskentelyään sen edetessä. Vuoden aikana toteutetaan töitä eri aihepiireistä ja eri tekniikoilla. Käsityötä tehdessä kehittyy kyky toimia pitkäjänteisesti ja onnistuminen työssä kasvattaa itsetuntoa. Suunnittelussa kannustetaan luovuuteen, omaperäisiin ratkaisuihin ja tuotteen toimivuuteen,

unohtamatta esteettisiä ja ekologisia arvoja. Käsityö antaa vastapainoa teoreettiselle opiskelulle.

Tekninen käsityö (ttKStn 2vvt)

Syvennetään 7. luokan käsitöissä opittuja tietoja ja taitoja erityisesti puuntyöstön osalta. Opitaan käyttämään tehokkaammin ja monipuolisemmin koneita ja laitteita, joihin tutustuttiin 7. luokan aikana. Syvennetään puumateriaalien tuntemusta, opitaan uusia työstötekniikoita sekä syvennetään pinnankäsittelytaitoja. Toteutetaan käsityöprojekteja sekä annetun mallin että oman ideoinnin ja suunnittelun pohjalta. On mahdollisuus toteuttaa myös pienimuotoisia metallitöitä sekä tehdä huolto- ja korjaustoimenpiteitä omiin kulkuneuvoihin, koneisiin ja laitteisiin.

MUUT VALINNAISET OPPIAINEET 8LK: KAHDEN TUNNIN AINEET

Liikunta (vLI, 2vvt)

Liikunnan syventävissä opinnoissa on tavoitteena motoristen perustaitojen vahvistaminen ja liikunnallisten ja fyysisten valmiuksien kehittäminen. Oppilaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun. Tarkoituksena liikkua tavoilla, jotka tuottavat iloa ja virkistystä. Tavoitteena on, että liikunnasta tulisi osa oppilaan elämäntapaa. Lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan tutustumaan kaupungin tarjoamiin liikuntapaikkoihin.

Kuvataide (vKU 2vvt)

Valinnaisessa kuvataiteessa työskennellään monipuolisesti taiteen keinoin. Työskentelyn perustana ovat oppilaiden omat kokemukset ja kuvat, mielikuvitus, ympäröivän visuaalisen kulttuurin ilmiöt sekä taiteen maailma. Oppilas harjoittaa perustyöskentelytaitojaan kuvataiteen eri osa-alueilla kuten piirtämisessä ja maalaamisessa sekä muotoilussa ja valokuvauksessa.

Mediakuvataide (vKUM, 2vvt)

Mediakuvataiteessa työskentelemme pääosin digitaalisesti. Tutustumme 8. luokan syksyllä useisiin digitaalisiin kuvankäsittely- ja piirto-ohjelmiin sekä käymme digikameran perusteita läpi. Kevään aikana keskitymme animaation alkeisiin. Aloitamme aivan alkeista, joten ei tarvitse osata käyttää näitä ohjelmia osallistuaksesi mediakuvikseen.

Kotitalous (vKO, 2vvt)

Tavoitteena on kerrata perusruoanvalmistusta ja leivontaa sekä perehtyä monipuolisesti erilaisiin raaka-aineisiin. Kerrataan ateriasuunnittelua pohjoismaisesta näkökulmasta. Makumatkaillaan pohjoismaisten ruokien ja leivonnaisten äärelle. Perehdytään erityisesti suomalaiseen ruokakulttuuriin.

Tekstiilikäsityö (vKSts, 2vvt)

Valinnaisessa tekstiilityössä syvennetään aiemmin opittuja käsityötaitoja ja tutustutaan uusiin tekniikoihin, laitteisiin, työvälineisiin ja materiaaleihin. Tavoitteena on toteuttaa kokonaisia käsityöprosesseja suunnittelusta erilaisten työvaiheiden kautta valmiiksi tuotteiksi. Oppilas dokumentoi prosessiaan sähköiseen portfolioon ja arvioi työskentelyään sen edetessä. Vuoden aikana toteutetaan töitä eri aihepiireistä ja eri tekniikoilla. Käsityötä tehdessä kehittyy kyky toimia pitkäjänteisesti ja onnistuminen työssä vahvistaa itsetuntoa. Suunnittelussa kannustetaan luovuuteen, omaperäisiin ratkaisuihin ja tuotteen toimivuuteen, unohtamatta esteettisiä ja ekologisia arvoja. Käsityö antaa vastapainoa teoreettiselle opiskelulle.

Tekninen käsityö (vKStn 2vvt)

Syvennetään 7. luokan käsitöissä opittuja tietoja ja taitoja erityisesti metallintyöstön osalta. Tutustutaan syvemmin teknologian suomiin mahdollisuuksiin teknisissä käsitöissä (esim. tietokoneavusteinen suunnittelu, laser, 3D-printteri, Vex-robotiikkavälineet). Toteutetaan käsityöprojekteja sekä annetun mallin että oman ideoinnin ja suunnittelun pohjalta erityisesti metallintyöstökoneita ja -tekniikoita, sekä teknologiavälineitä hyödyntäen. Korjataan, huolletaan ja entisöidään omia kulkuneuvoja, koneita, laitteita ja käyttöesineitä.

B2-saksa (vSAB 2vvt)

Tavoitteena on oppia ääntämään, kirjoittamaan ja puhumaan saksan kieltä omaan elämään liittyvissä arkitilanteissa sekä tutustua saksankielisten maiden kulttuuriin. Oppimateriaalina Plan D 1-2. Se sisältää saksan kielen perusrakenteet ja laajan sanaston. Opiskelussa käytetään myös paljon sähköistä materiaalia. Arviointiin vaikuttaa sekä tuntityöskentely että kokeet.

B2-ranska (vRAB 2vvt)

Tavoitteena on oppia ääntämään, puhumaan ja kirjoittamaan ranskan kieltä omaan elämään liittyvissä arkitilanteissa sekä tutustua ranskankielisten maiden kulttuuriin. Oppimateriaalina J'aime 1. Se sisältää ranskan kielen perusrakenteet ja laajan sanaston. Opiskelussa käytetään myös paljon sähköistä materiaalia. Arviointiin vaikuttaa sekä tuntityöskentely että kokeet.

B2-venäjä (vVEB 2vvt)

Tavoitteena on oppia venäjän kielen kyrilliset aakkoset, opetella kielen perusteita, tutustua ääntämiseen ja venäjän kieleen yhtenä maailmankielenä. Harjoitellaan arkeen ja tavalliseen elämään liittyvien ilmaisujen käyttöä sekä tutustutaan venäläisen kulttuuriin osa-alueisiin. Voidaan käyttää opiskelussa mobiililaitteita ja harjoitellaan monipuolisia työskentelytapoja. Sisältönä voidaan käyttää valitun oppimateriaalin esittämiin aihepiireihin ja nuorten omaan maailmaan liittyviä teemoja. Arviointiin vaikuttaa mm. tuntityöskentely, pikkukokeet ja isommat kokeet samaan tapaan kuin kielten opiskelussa yleensä.

B2-espanja (vESP 2vvt)

Tavoitteena on oppia ääntämään, kirjoittamaan ja puhumaan espanjan kieltä omaan elämään liittyvissä arkitilanteissa sekä tutustua espanjankielisten maiden kulttuuriin ja tapoihin. Opiskelussa harjoitellaan monipuolisia työskentelytapoja ja sisältönä voidaan käyttää valitun oppimateriaalin aihepiireihin ja nuorten omaan maailmaan liittyviä teemoja. Arviointiin vaikuttaa mm. tuntityöskentely, pikkukokeet ja isommat kokeet samaan tapaan kuin kielten opiskelussa yleensä.

Tieto- ja viestintätekniikka TVT (vTVT 2vvt)

Tieto- ja viestintätekniikassa harjoitellaan käyttämään erilaisia tieto- ja viestintätekniikan oppimisympäristöjä yksin ja ryhmässä. Tunneilla opitaan sopivien työvälineiden ja ohjelmien käyttöä Microsoft 365 -ympäristössä ja harjoitellaan oppimisympäristöjen käyttöä oppimistehtävissä (esim. tekstinkäsittely, tietojenkäsittely ja grafiikka). Samalla opitaan tietotekniikan peruskäsitteitä, tietokoneiden rakennetta ja käyttöjärjestelmän toimintaa. Oppilas tutustuu turvalliseen tietotekniikan käyttöön ja ymmärtää sosiaalisen median käyttömahdollisuudet hyvien tapojen ja normien mukaan. Lisäksi tutustutaan ohjelmoinnin perusteisiin ja valmistaudutaan tulevaisuuden haasteisiin.

MUUT VALINNAISET OPPIAINEET 8LK: **YHDEN TUNNIN AINEET**

Globaali- ja kulttuurikasvatus

Ruotsi (xRU 1vvt)

Kahdeksannella luokalla B-ruotsin tunnit vähenevät yhteen tuntiin viikossa. Tarjoamme mahdollisuutta valinnaisruotsin lisätuntiin! Kurssilla kertaamme, harjoittelemme ja syvennämme ruotsin oppitunneilla käsiteltyjä asioita. Opiskelutahti on rauhallinen ja käytämme monipuolisia työskentelytapoja. Oppilaat voivat itsekkin esittää asioita, joissa tuntevat tarvitsevansa lisäharjoitusta. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan itseluottamusta kieltenopiskeluun. Kurssi tukee ja auttaa oppilasta saavuttamaan ruotsin opiskelulle

asettamansa tavoitteet ja ylläpitämään jo saavutettua ruotsin kielen taitoa. On helppo olla aktiivinen tunneilla, kun homma on hanskassa!

Paikallishistoria (xHI 1vvt)

Tutustu juuriisi, rakastu kotikaupunkiisi! 10 000 vuotta elämää, rakkautta, sotaa ja rauhaa Salpausselän syleilyssä. Paikallishistoria Lahdesta. Opi ymmärtämään, kuinka maailmanhistorian tapahtumat ovat vaikuttaneet kotikaupunkiisi.

Yhteiskunta ja vaikuttaminen

Hygieniataito (xKO 1vvt)

Hygieniataidossa perehdyt hygieniosaamistodistuksen vaatimaan teoriaan myös käytännön kotitalouden avulla. Valinnaisaineessa järjestetään mahdollisuus omalla kustannuksella suorittaa hygieniosaamistesti (n. 35 €).

Hygieniosaamistodistus helpottaa työllistymistä mm. kaupoissa, pikaruokapaikoissa, kahviloissa ja sosiaalitoimen paikoissa (esim. päiväkodit ja palvelutalot). Lisäksi useat seurat, yhdistykset ja partio edellyttävät hygieniosaamistodistusta ruoanvalmistukseen ja buffettitoimintaan osallistuvilta henkilöiltä. Hygieniosaamistodistuksesta voi olla hyötyä TET-paikan saamisessa elintarvikealalta. Suurin osa elintarvikealan toimijoista vaatii, että kausityöntekijätkin osoittavat hallitsevansa elintarvikehygieeniset perustiedot.

Monialaiset soveltavat kädentaidot

Remake (xKS 1 vvt)

Kierrätys- ja tuunauskurssilla valmistetaan tekstiilituotteita, joiden materiaalit ovat ainakin osittain kierrätettyjä. Luodaan uutta ilmettä erilaisin tekniikoin vanhoihin vaatteisiin ja asusteisiin. Tutustutaan kestävän kehityksen mukaiseen vaatteiden käyttöön sekä vastuullisempaan tekstiilituotantoon. Kurssilla pääset harjaannuttamaan monipuolisesti kädentaitojasi.

Puukko (xKS 1vvt)

Puukkokurssilla oppilas valmistaa vuolemiseen soveltuvan puukon siten, että hän suunnittelee ja muotoilee valmiiseen puukonterään kahvan ja ompelee puukolle nahkaisen tupen. Kurssin myötä oppilas saa tuntumaa puukon valmistamisen prosessiin, tutustuu erilaisiin puukkoihin ja saa tuntumaa nahan käsittelyyn käsityömenetelmin.

Keramiiikka (xKU1vvt)

Tällä kurssilla tutustutaan keramiikan perusteisiin. Opettelemme muotoilun, pintakuviointin ja lasituksen perustaitoja sekä saven työstämisen vaiheita aina polttoon asti. Kurssi rohkaisee käsi-
sillä tekemiseen, tuo vastapainoa nykyajan digitaalisiin ympäristöihin ja lopputuloksena syntyy
kestäviä ja yksilöllisiä taideteoksia tai käyttöesineitä.

Digipiirtäminen (xKUM1vvt)

Tällä kurssilla tutustutaan digitaalisen piirtämisen perusteisiin käyttäen piirtopöytää ja kuvan-
käsittelyohjelmia. Opettelemme digipiirtämisen ja -maalaamisen tekniikoita sekä oman luo-
vuuden ilmaisemista digitaalisessa ympäristössä. Kurssi sopii kaikille taitotasosta riippumatta,
ja tavoitteena on antaa valmiuksia tehdä omia digitaalisia projekteja.

Hyvinvointi ja arjen taidot:

Vuorovaikutus ja hyvinvointi (xVVT1vvt)

Vuorovaikutus ja hyvinvointi –valinnaisaine tarjoaa mahdollisuuden tarkastella vuorovaikutuk-
sen merkitystä hyvinvoinnille. Jos olet kiinnostunut vuorovaikutuksen lisäksi ihmisen toimin-
nasta, tunteista, itsetunnosta ja motivaatiosta, tämä valinnaisaine on juuri sinulle. Näitä ilmi-
öitä tutkitaan Vuorovaikutus ja hyvinvointi –valinnaisaineessa keskustellen sekä myös kokeil-
len. Käytössä ovat ryhmän niin toivoessa myös draamaharjoitukset ja erilaiset ryhmäytymishar-
joitukset. Tavoitteena on luoda ryhmään mukava ja turvallinen ilmapiiri. Lisäksi tavoitteena
ovat kiinnostavat keskustelut ja uskalluksen lisääminen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

LISÄTIETOJA

Opinto-ohjaajat:

Milla Aaltonen (7E-H ja S) p. 044 416 4625

Janita Kulkula (7A-D) p. 044 416 3297

Apulaisrehtori:

Outi Rönkä p. 050 387 9706